

ชื่อหนังสือพิมพ์ ไทยนิวส์	วันที่ 17 ส.ค. 2552	ปีที่ 40	ฉบับที่ 14199	หน้า 5
-------------------------------------	-------------------------------	--------------------	-------------------------	------------------

มรดกล้านนา

อุบาส์แปดจำพวก (๕)

พิธีกรรมส่งอุบาส์

การบูชาสิ่งเวทเทพเจ้าที่อยู่ประจำทิศต่าง ๆ ชาวล้านนาเรียกว่า "ส่งอุบาส์" ถ้าเกิดเหตุการณ์ที่คิดว่าเป็นอุบาส์ จะทำพิธีดังกล่าวโดยจัดเตรียมเครื่องพิธีกรรมได้แก่ เครื่องค้ำบครูที่เรียก "ขันตั้ง" และ เครื่องสังเวย ซึ่งขันตั้งจะประกอบด้วย

- กรวยดอกไม้ ๘ กรวย
- กรวยหมากพลู ๘ กรวย
- ข้าวเปลือกและข้าวสารอย่างละกระทง
- ผ้าขาวและผ้าแดงอย่างละชิ้น
- เบี้ย ๑ เส้น (๑๓ ตัว)
- หมากแห้ง ๑ เส้น (๑๓ อัน)
- เงิน ๓๖ บาท
- สุรา ๑ ขวด

ส่วนเครื่องสังเวย ท่านให้มีกระบะบัตรพลี (สะตวง) ที่ทำจากกาบกล้วย ขนาดกว้าง

๑ สกอกของเจ้าชาตาบรรจุสิ่งของต่าง ๆ ได้แก่

- อาหารคาวหวานและผลไม้อย่างละ ๘
- หมาก พลู บุหรี่ อย่างละ ๘
- ข้าวเหนียวสุกสีดำ แดง เหลือง และขาวอย่างละ ๘

- ช่อ (ธงสามเหลี่ยม) สีดำ แดง เหลือง และขาวอย่างละ ๘

- จัตร
- รูปปั้นข้าทาสชายหญิง ช้าง ม้า

วัว ควาย อย่างละ ๘

- เสื้อผ้า ๑ ชุด
- รูปปั้นเทพเจ้าและพาทนะ

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
ไทยนิวส์	17 ส.ค. 2552	40	14199	5

เมื่อจัดเตรียมเครื่องพิธีแล้ว ผู้ประกอบพิธีจะกล่าวคำบูชาครู แล้วทำนํ้ามนต์ด้วย
พระคาถาที่ถูกกำหนดไว้ตามประเภทของอุบาสวต่าง ๆ ดังนี้

อุบาสวพระอินทร์

โอม ประวะทีสะ อินทะเทวะตา สะหะคะณะปะริวารา อาคังฉันตุ ปะริญญันตุ
สวาทาย โอม สัพพะอุปัตถะวา สัพพะโรคา สัพพะทุกขา วินาสายะ โอม อินทะเทวะตา
สะทา รักขันตุ สุรักขันตุ สวาทะ สวาทาย ฯ อุบาสวพระเพลิง โอม อาคเนยะทีสะ อัคคิเท
วะตา สะหะปะริวารา อาคังฉันตุ ปะริญญันตุ สวาทาย โอม สัพพะ อุปัตถะวา สัพพะโรคา
สัพพะทุกขา วินาสายะ โอม อัคคิเทวะตา สะทา รักขันตุ สุรักขันตุ สวาทะ สวาทาย ฯ

อุบาสวพระยม โอม ทักขิณะทีสะ ยะมะเทวะตา สะหะปะริวารา อาคังฉันตุ ปะริ
ญญันตุ สวาทาย โอม สัพพะ อุปัตถะวา สัพพะโรคา สัพพะทุกขา วินาสายะ โอม ยะมะ
เทวะตา สะทา รักขันตุ สุรักขันตุ สวาทะสวาทาย ฯ อุบาสวพระนารายณ์ โอม หาระติทีสะ
นารายะณะเทวะตา สะหะปะริวารา อาคังฉันตุ ปะริญญันตุ สวาทาย โอม สัพพะอุปัต
ถะวา สัพพะโรคา สัพพะทุกขา วินาสายะ โอม นารายะณะเทวะตา สะทา รักขันตุ สุรักขัน
ตุ สวาทะ สวาทาย ฯ

อุบาสวพระวรุณ โอม ปังฉิมะทีสะ ะรุณะเทวะตา ตา สะหะปะริวารา อาคังฉัน
ตุ ปะริญญันตุ สวาทาย โอม สัพพะอุปัตถะวา สัพพะโรคา สัพพะทุกขา วินาสายะ โอม
ะรุณะเทวะตา สะทา รักขันตุ สุรักขันตุ สวาทะ สวาทาย ฯ อุบาสวพระพาย โอม พายะวะ
ทีสะ วายุเทวะตา สะหะปะริวารา อาคังฉันตุ ปะริญญันตุ สวาทาย โอม สัพพะ อุปัตถะวา
สัพพะโรคา สัพพะทุกขา วินาสายะ โอม วายุเทวะตา สะทา รักขันตุ สุรักขันตุ สวาทะ
สวาทาย ฯ อุบาสวพระโสณ โอม อุตตะระทีสะ โสมะเทวะตา สะหะปะริวารา อาคังฉันตุ
ปะริญญันตุ สวาทาย โอม สัพพะอุปัตถะวา สัพพะโรคา สัพพะทุกขา วินาสายะ โอม โส
มะเทวะตา สะทา รักขันตุ สุรักขันตุ สวาทะสวาทาย ฯ

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
ไทยนิวส์	17 ส.ค. 2552	40	14199	5

อุบาทว์พระไพสพ โอม อีสานะทิสะ วิสวะเทวะตา สะหะปะริวารา อาคัจฉันตุ
ปะริภุญชันตุ สวาหาย โอม สัพพะอุปัทวะวา สัพพะโรคา สัพพะทุกขา วินาสายะโอม วิสวะ
เทวะตา สะทา รักขันตุ สุรักขันตุ สวาหะ สวาหายฯ

หลังจากที่ผู้ประกอบพิธีทำน้ำมนต์แล้วจึงกล่าวคำโองการว่า

โถมโต เทวะตาโย	ดูราพระยาอุบาทว์ทั้งหลาย
การอันท่านได้มีคุณ	เนื่องหนุนมาบอกเหตุ
เป็นประเภทนานา	หือผู้ชั่วร้ายจงจอด
เคราะห์ภัยจักมารอดกายลุน	นับเป็นคุณแห่งท่าน
ผู้ข้าก็มาหันทางดี	จึงมีข้าวน้ำโภชนาหาร
พริ้วตาลกลล้วยอ้อย	ของสักการะบ่น้อยวางตำ
มาบูชายังท่าน	จงรับเอาในกาละบัดนี้
แล้วขอหือผู้ข้าทั้งหลาย	ได้พ้นจากทุกข์ภัย
มิไชยโชคลาภ	ชนะปราบยังโรคา
อายุวัฒณายืนยาวไป	นั้นจึงจักมีเที่ยงแท้ดีหลี ฯ

จากนั้นจึงทำพิธีรดน้ำมนต์เจ้าชาตา แล้วนำเครื่องสังเวยไปพลีในทิศที่เกิดอุบาทว์ตาม
ที่ได้กล่าวไว้แล้วข้างต้น เป็นอันเสร็จพิธีส่งอุบาทว์.

สนั่น ธรรมธิ
สำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่